

UCHWAŁA NR/2024
RADY POWIATU JAROSŁAWSKIEGO
z dnia 2024 r.

w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego

Na podstawie art. 383 § 1 pkt 2 i § 2 w zw. z art. 10 § 1 pkt 3 lit. b oraz art. 11 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408) w zw. z art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107)

Rada Powiatu Jarosławskiego uchwala się, co następuje:

- § 1. Stwierdza się wygaśnięcie mandatu radnego Rady Powiatu Jarosławskiego Pana Mariusza Trojaka z powodu utraty prawa wybieralności.
- § 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady do niezwłocznego przesłania niniejszej uchwały Wojewodzie Podkarpackiemu i Komisarzowi Wyborczemu w Przemyślu oraz doręczenia jej zainteresowanemu radnemu Panu Mariuszowi Trojakowi.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu
Marian Fedor

Uzasadnienie

W dniu 7 lutego 2024 roku do Przewodniczącego Rady Powiatu Jarosławskiego wpłynęło pismo od Wojewody Podkarpackiego o możliwości naruszenia przez radnego Rady Powiatu Jarosławskiego Mariusza Trojaka art. 11 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy. Załącznikiem do powyższego jest pismo Radnego Powiatu Jarosławskiego Andrzeja Wysockiego. Jak wynika z treści pisma, jeden z radnych a jednocześnie Wicestarosta Powiatu Jarosławskiego Mariusz Trojak nie zamieszkuje na terenie Powiatu Jarosławskiego. Radny Mariusz Trojak posiada mieszkanie w Rzeszowie, w którym mieszka wraz z rodziną.

W związku z powyższym Rada Powiatu Jarosławskiego na sesji w dniu 29 lutego 2024 r. podjęła uchwałę w sprawie zlecenia Komisji Rewizyjnej przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego.

Na posiedzeniu w dniu 29 lutego 2024 r. Komisja Rewizyjna, po zapoznaniu się z pismem Wojewody Podkarpackiego wraz z załącznikiem, spełniając wymóg art. 383 § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy, umożliwiła radnemu złożenie wyjaśnień w sprawie, kierując do niego pismo z zapytaniami.

Dnia 7 marca 2024 r. radny Mariusz Trojak złożył do Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej pisemne wyjaśnienie, do którego dołączył obszerny materiał dowodowy.

Komisja Rewizyjna na posiedzeniu w dniu 11 marca 2024 r. po zapoznaniu się z wyjaśnieniami złożonymi przez radnego Mariusza Trojaka oraz załączonym materiałem dowodowym ustaliła, co następuje.

Według obowiązujących przepisów określonych w art. 383 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy, jedną z przyczyn wygaśnięcia mandatu jest utrata prawa wybieralności lub nieposiadania go w dniu wyborów. Bierne prawo wybieralności w wyborach do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 11 § 1 pkt 5 wyżej wymienionej ustawy posiada osoba mająca prawo wybierania tych organów. Stosownie do art. 10 § 1 pkt 3 lit. b Kodeksu wyborczego prawo wybierania, czyli czynne prawo wyborcze ma w wyborach do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego rady powiatu i sejmiku województwa – obywatel polski, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat, oraz stale zamieszkuje na obszarze, odpowiednio, tego powiatu i województwa. Zgodnie z art. 5 pkt 9 Kodeksu wyborczego, przez stałe zamieszkiwanie należy rozumieć zamieszkanie w określonej miejscowości pod oznaczonym adresem z zamiarem stałego pobytu.

Komisja Rewizyjna, biorąc pod uwagę wyjaśnienia radnego Mariusza Trojaka stwierdziła, że zebrany w tej sprawie materiał dowodowy jest wystarczający do podjęcia wiążącej uchwały o stwierdzeniu wygaszenia mandatu radnemu. W ocenie Komisji stałe miejsce zamieszkania radnego Mariusza Trojaka i jego rodziny tj. żony <...> i córki <...> znajduje się poza granicami Powiatu Jarosławskiego.

W trakcie postępowania wyjaśniającego radny Mariusz Trojak przedłożył pismo wyjaśniające oraz obszerny materiał dowodowy, m.in. zaświadczenie o zameldowaniu swoim, córki <...> i żony <...>, dokument własności mieszkania w Rzeszowie i domu w Pruchniku, faktury opłat za media dotyczące mieszkania w Rzeszowie i domu w Pruchniku, zaświadczenie o uczęszczaniu córki do przedszkola w Rzeszowie, dokument darowizny na jego rzecz gospodarstwa rolnego w Pruchniku, dokument dopłat obszarowych z ARiMR, rozliczenia PIT za lata 2021, 2022, 2023 składanie w Urzędzie Skarbowym w Rzeszowie, kopie dowodów rejestracyjnych pojazdów będących jego własnością, oświadczenia rodziców i sąsiadów o jego zamieszkiwaniu w Pruchniku.

W ocenie Komisji radny nie przedłożył dowodów, które dawałyby wiarygodność jego oświadczeniu, że na stałe zamieszkuje w Pruchniku z zamiarem stałego pobytu i tam koncentrują się jego funkcje życiowe.

Komisja Rewizyjna stwierdziła, że na miejsce zamieszkania składają się dwa czynniki: pobyt stały i wola pobytu w danej miejscowości. Składnikami z kolei pobytu stałego jest realizowanie w danej miejscowości, obiektywnie sprawdzalnej, aktywności, zwłaszcza życiowej, rodzinnej i zawodowej. Potwierdza to między innymi wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 maja 2016 r. sygn. akt II OSK 689/16. NSA w swoim wyroku wskazał również, że na pojęcie miejsca zamieszkania, które jest zdefiniowane w art. 25 Kodeksu cywilnego składają się dwa elementy mianowicie:

- 1) faktycznie skoncentrowanie działalności życiowej w danej miejscowości oraz
- 2) zamiar przebywania w tej miejscowości w charakterze stałego pobytu.

Oba te elementy muszą być zatem spełnione łącznie, aby posiadać bierne prawo wyborcze w rozumieniu Kodeksu wyborczego.

Biorąc pod uwagę wyjątkowość instytucji mandatu radnego trzeba stwierdzić, że o zamieszkiwaniu w danej miejscowości pod wskazanym adresem można mówić, gdy okoliczności sprawy pozwolą przeciętnemu obserwatorowi na sformułowanie wniosku, że w tym miejscu, w tej konkretnej dzielnicy, skupia się działalność osoby fizycznej oraz znajduje się jej centrum życiowe. Istotną rolę w tych ustaleniach odgrywa życie rodzinne. Faktyczne przebywanie w danym miejscu nie może być rozumiane jedynie jako pobyt wymuszony koniecznością

wykonywania w niej swoich obowiązków pracowniczych czy zarobkowych, ale musi mieć ono jednocześnie cechy założenia tam ośrodka swoich osobistych i majątkowych interesów (por. Wyrok NSA z dnia 9 kwietnia 2013 r., sygn. akt. II OSK 479/13, LEX nr 1337428).

Oceniając całość materiału dowodowego Komisja Rewizyjna wzięła też pod uwagę fakt, że o miejscu zamieszkania nie decyduje miejsce zameldowania osoby fizycznej. W świetle orzecznictwa sądów administracyjnych zameldowanie ma charakter wyłącznie administracyjny, ewidencyjno – porządkowy i nie można łączyć pojęcia miejsca zamieszkania z miejscem zameldowania na pobyt stały. Również posiadanie nieruchomości na terenie danej gminy nie ma znaczenia dla ustalenia faktycznego miejsca zamieszkiwania osoby. Dla potwierdzenia miejsca zamieszkania, nie ma również znaczenia okoliczność płacenia podatków czy też opłat lokalnych, otrzymywanie dopłat obszarowych z ARiMR, zarejestrowanie pojazdu, uczestnictwo w imprezach, festynach, zebraniach strażackich itp., jeżeli nie jest to połączone z koncentracją aktywności życiowej w danej gminie. Okoliczności te nie mają żadnego znaczenia i są w świetle prawa obojętne dla oceny spełnienia przesłanki stałego zamieszkiwania wymaganej kodeksem wyborczym, w art. 10 § 1 ust. 3 lit. b.

O miejscu zamieszkania danej osoby nie decydują kryteria administracyjne, jak np. zameldowanie, ale głównie fakt przebywania tam określonej osoby oraz uczynienie przez nią z tego miejsca ośrodka życiowego i centrum osobistych interesów. Komisja uważa, że wykazu zatytułowanego: „Oświadczenie o miejscu zamieszkania” podpisanego przez sąsiadów oraz oświadczenia rodziców o wspólnym zamieszkiwaniu, nie można uznać jako niezbitego dowodu na stałe zamieszkiwanie radnego Mariusza Trojaka na terenie miejscowości Pruchnik. Owszem sąsiedzi mogą go często widywać w domu rodzinnym w Pruchniku, który jest własnością rodziców radnego i w którym oni mieszkają, czy też na imprezach lokalnych, ale nie świadczy to o jego stałym zamieszkiwaniu tam i uczynieniu z tego ośrodka życiowego. Trudno dać wiarę oświadczeniu rodziców radnego, że zamieszkuje wspólnie z nimi, gdyż wiadomo, że stają po stronie syna i starają się mu pomóc. Trudno zaprzeczyć, że radny pomaga rodzicom i wspiera ich zwarzywszy na podeszły wiek, nie wykluczone, że nocuje w domu rodzinnym, spożywa posiłki i posiada tam swoje rzeczy osobiste, jednakże nie świadczy to o koncentracji w tym miejscu aktywności życiowej radnego. Pobytowi radnego w Pruchniku, w którym jest zameldowany na pobyt stały, pod adresem <...>, gdzie mieszkają jego rodzice, brakuje cech koncentracji życia osobistego i rodzinnego. Komisja nie zaprzecza twierdzeniom, że radny w Pruchniku często przebywa i nawet wykonuje określone funkcje i działania społeczne, jednakże charakter jego obecności w tej miejscowości ma charakter uboczny i bardziej związany z dodatkowymi sferami

życia (pomoc rodzicom, prowadzenie gospodarstwa, działalność społeczna) niż głównym celem życiowym, tj. obowiązkami związanymi z założoną rodziną.

W rozpatrywanej sprawie nie bez znaczenia jest powszechnie panująca w Starostwie Powiatowym, w którym oprócz pełnienia funkcji radnego, Mariusz Trojak jest Wicestarostą, wiedza, że mieszka on wraz z rodziną, tj. córką <...> i żoną <...> w Rzeszowie. Tam obie są zameldowane na pobyt stały (zaświadczenia załączone przez radnego), tam też córka <...> uczęszcza do przedszkola (zaświadczenie dołączone przez radnego). Wszyscy w Starostwie wiedzą i wiedzę taką posiadają również radni, że radny Mariusz Trojak codziennie dojeżdża do pracy w Starostwie z Rzeszowa i tam też po pracy wraca, tam koncentruje się jego życie rodzinne i tam jest jego centrum życiowe. Dowodem na to, że radny po pracy jedzie do rodziny do Rzeszowa jest fakt, że oczekuje na przystanku autobusowym usytuowanym na wprost budynku Starostwa, z którego odjeżdża komunikacja m.in. do Rzeszowa, a nie do Pruchnika. Na przystanku tym widywany jest codziennie przez pracowników (okna z budynku wychodzą wprost na przystanek), radnych, pracowników firmy pełniącej całodobowy dozór w budynku Starostwa. Trudno dać wiarę temu, co opisuje radny w piśmie wyjaśniającym, że mieszka z rodzicami na stałe w Pruchniku w budynku będącym ich własnością, zaś żona i córka mieszkają same w jego mieszkaniu w Rzeszowie, a on jak twierdzi przebywa z nimi okazjonalnie, gdy żona nie może odebrać córki z przedszkola.

Radny jest żonaty, ma córkę, która jak pisze w piśmie wyjaśniającym, jest jego jedynym dzieckiem i najważniejszą osobą w życiu. Z przedłożonych dokumentów oraz powszechnej wiedzy panującej w zakładzie pracy radnego nie wynika, by małżonkowie byli w rzeczywistej czy formalnej separacji i rodzina nie mieszka wspólnie. Istotnym i ważnym w sprawie jest fakt, że Komisja zażądała by radny przedłożył oświadczenie pod odpowiedzialnością karną, że na stałe mieszka w Pruchniku i tam koncentrują się jego interesy życiowe. Od osób sprawujących ważne funkcje państwowe (w tym też radnych), wymaga się wiarygodności w każdej dziedzinie życia, zwłaszcza w kontekście składanych oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej z art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks karny. Pomimo żądania Komisji, radny oświadczenia takiego nie przedłożył.

Od niniejszej uchwały, zgodnie z art. 384 § 1 ustawy Kodeks wyborczy zainteresowanemu przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie w terminie 7 dni od dnia doręczenia uchwały, za pośrednictwem Rady Powiatu Jarosławskiego.